

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

ΙΕΡΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΑΟΣ
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ

ΠΕΡΙ ΙΕΡΑΣ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΩΣ

Το Μυστήριο της ιεράς Εξομολογήσεως είναι θεοσύστατο, δηλαδή ιδρύθηκε από τον ίδιο τον Θεάνθρωπο Κύριο Ιησού Χριστό. Συνίσταται στην ειδική χάρη που έδωσε ο Χριστός στους Αποστόλους και εν συνεχεία δι' αυτών στους Επισκόπους και τους Ιερείς να συγχωρούν τις αμαρτίες εκείνων που τις εξομολογούνται με μετάνοια.

✠ «Σας βεβαιώνω πως ό,τι κρατήσετε ασυγχώρητο στη γη, θα είναι ασυγχώρητο και στον ουρανό· και ό,τι συγχωρήσετε στη γη, θα είναι συγχωρημένο και στον ουρανό» (Ματθ. 18,18).

✠ «Λάβετε Πνεύμα Άγιο. Σε όποιους συγχωρήσετε τις αμαρτίες, θα τους είναι συγχωρημένες· σε όποιους τις κρατήσετε ασυγχώρητες, θα κρατηθούν έτσι» (Ιωάν. 20,21).

Η ιερά Εξομολόγηση είναι το «λουτρό της ψυχής» και χαρακτηρίζεται ως «δεύτερο Βάπτισμα». Όσες αμαρτίες ομολογούνται με συναίσθηση και μετάνοια εξαλείφονται (ακόμη και οι πιο βαριές) και ο άνθρωπος καθαρίζεται πνευματικά και αγιάζεται.

Τίποτε άλλο δεν έχει τη δύναμη να συγχωρεί τις αμαρτίες των ανθρώπων, παρά μόνο η Εξομολόγηση που είναι «ιερό Μυστήριο» της Εκκλησίας. Ούτε βέβαια και η ομολογία των αμαρτιών μας μπροστά σε μια εικόνα του Χριστού. Διότι η εικόνα δεν τελεί ιερά Μυστήρια. Όπως δεν μπορεί να μας βαπτίσει ή να μας κοινωνήσει, έτσι δεν μπορεί και να μας συγχωρήσει. Είναι και αυτό μια πλάνη του διαβόλου («πείτε τα στην εικόνα...»), για να μην πηγαίνουν οι άνθρωποι στην Εξομολόγηση και να μένουν οι αμαρτίες τους ασυγχώρητες.

Ο Θεός είναι «Άγιος», δηλαδή «καθαρός», «αναμάρτητος». Για να μπορούμε να έχουμε κοινωνία μαζί Του, θα πρέπει να ομοιάσουμε σε Αυτόν, ως προς την καθαρότητα, την αρετή και την αγιότητα. Είναι λοιπόν ανάγκη να διατηρούμε την ψυχή μας καθαρή από τον ρύπο της αμαρτίας και να καλλιεργούμε την αγάπη για τον Θεό και

τον συνάνθρωπο (Α΄ Ιωάν. 4,8 / Μαρκ 12,30 / Λουκ. 6,36). Η ομοίωση με τον Θεό και η κοινωνία μαζί Του είναι ο κύριος σκοπός της ζωής μας και η προοπτική της υπάρξεώς μας: «*Να είστε άγιοι, διότι εγώ ο Κύριος και Θεός σας είμαι άγιος*» (Λευιτ. 20,7 & 26 - Α΄ Πέτρ. 1,16).

ΑΜΑΡΤΙΑ - Η ΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

Η αμαρτία είναι η νόσος της ψυχής. Ως αμαρτία μπορεί να χαρακτηριστεί οτιδήποτε εμποδίζει τη σχέση και την κοινωνία μας με τον Θεό και τον συνάνθρωπο. Η παρουσία της δηλώνει απουσία αγάπης. Η αμαρτία φθείρει το ανθρώπινο πρόσωπο και οδηγεί την ψυχή στον αιώνιο πνευματικό θάνατο, στον χωρισμό από τον Θεό. Εισηγητής και πατέρας της είναι ο διάβολος.

Η απαλλαγή από την αμαρτία δεν είναι εύκολη υπόθεση. Ωστόσο, μπορεί να επιτευχθεί με τη μετάνοια, τον πνευματικό αγώνα και με τη χάρη του Θεού, την οποία λαμβάνει ο άνθρωπος από τα ιερά Μυστήρια της Εκκλησίας.

Το πρώτο δύσκολο σημείο είναι η «διάγνωση» και η «επίγνωση» της αμαρτίας. Πότε ο άνθρωπος δυσκολεύεται να αναγνωρίσει την αμαρτία; Όταν αγνοεί τις εντολές του Θεού ή όταν έχει εδιστεί στην αμαρτία και έχει υποστεί άμβλυνση της συνειδήσεως. Μπορεί μάλιστα να φτάσει στο σημείο να θεωρεί την αμαρτία ως κάτι το φυσιολογικό ή να νομίζει πως δεν έχει αμαρτίες, το οποίο δυστυχώς συμβαίνει σε πολλούς ανθρώπους.

Όμως, ο λόγος της Γραφής είναι ρητός και κατηγορηματικός: «*Αν ισχυριστούμε πως δεν έχουμε αμαρτία, εξαπατούμε τον εαυτό μας και δεν λέμε την αλήθεια*» (Α΄ Ιωαν.1,8). Ουσιαστικά πλανώμαστε! Για να μπορέσει λοιπόν ο άνθρωπος να διακρίνει την πνευματική του κατάσταση, θα πρέπει να φωτίσει τη ζωή του με το φως των εντολών του Χριστού.

Επί παραδείγματι, πολλοί νομίζουν πως αμαρτήματα είναι μόνο η κλοπή, ο φόνος και γενικότερα αυτά που θεωρούνται πολύ βαριά. Προφανώς δεν έχουν συνειδητοποιήσει ότι ο άνθρωπος αμαρτάνει καθημερινά και με ποικίλους τρόπους. Είτε με τις σκέψεις (Ματθ. 5,28), είτε με τα λόγια (Ματθ. 12,36), είτε με τις πράξεις (Εξοδ. 20 / Ρωμ. 13,12). Ακόμη και τα θεωρούμενα «ψιλά» αμαρτήματα της καθημερινότητας, σύμφωνα με τον λόγο του Χριστού δεν είναι αμελητέα (Ματθ.

5,19). Αφετέρου, η συσσώρευση των πολλών καθημερινών αμαρτημάτων ρυπαίνει και αδρανοποιεί πνευματικά τον άνθρωπο. Γι' αυτό είναι ανάγκη να αναφέρονται όλα τα αμαρτήματα στην Εξομολόγηση. Ό,τι ομολογήσουμε με συντριβή και μετάνοια, ο Θεός το δέχεται και το συγχωρεί. Ό,τι όμως δεν αναγνωρίσουμε ή διστάσουμε να ομολογήσουμε, θα παραμείνει ασυγχώρητο στην αιωνιότητα.

✠ *«Όταν ο άνθρωπος δεν εξομολογηθεί εν γνώσει του κάποιες αμαρτίες του, στην άλλη ζωή θα βασανίζεται γι' αυτές» (Άγιος Παΐσιος).*

Μια άλλη δυσκολία είναι η «ντροπή» για τα αμαρτήματά μας. Ο διάβολος μεγενθύνει την ντροπή μέσα μας, για να μας αποτρέψει από την Εξομολόγηση και οι αμαρτίες μας να μείνουν ασυγχώρητες. Δεν πρέπει να φοβόμαστε ότι ο πνευματικός θα μας επιπλήξει για τα λάθη και τις αμαρτίες μας. Αντιθέτως! Θα μας ακούσει με πολλή κατανόηση και θα προσπαθήσει να μας βοηθήσει. Διότι κι εκείνος άνθρωπος είναι και γνωρίζει την ανθρώπινη αδυναμία. Επιπλέον, η Εξομολόγηση είναι «άκρως απόρρητη» και δεν θα πρέπει να ανησυχούμε μήπως γνωστοποιηθούν τα εξομολογηθέντα αμαρτήματα.

✠ *«Η Εξομολόγηση κόβει τα δικαιώματα του διαβόλου. Επειδή οι άνθρωποι απομακρύνθηκαν από την Εξομολόγηση, γι' αυτό πνίγονται από τους λογισμούς, τα πάθη και δέχονται δαιμονικές επιρροές» (Άγιος Παΐσιος).*

Το δυσκολότερο όμως σημείο στην πνευματική μας ζωή είναι η «υπέρβαση» της αμαρτίας. Για να επιτευχθεί αυτό χρειάζεται μετάνοια (μεταστροφή του νου). Δηλαδή, ισχυρή θέληση για αλλαγή και διόρθωση. Γι' αυτό η ιερά Εξομολόγηση ονομάζεται και Μυστήριο της «Μετανοίας». Συνεπώς, για να νικήσουμε την αμαρτία και να προοδεύσουμε πνευματικά χρειάζεται διαρκής μετάνοια, υπομονή και επιμονή.

Θα πρέπει ωστόσο να επισημάνουμε ότι μια πολύ πονηρή μέθοδος του διαβόλου είναι «η αναβολή της μετάνοιας». Με μύριους τρόπους και προφάσεις προσπαθεί να αναβάλει διαρκώς τη μετάνοιά μας, ώσπου να έρδει το τέλος της ζωής μας και να μας βρει απροετοίμαστους. Χωρίς μετάνοια, χωρίς πνευματική προκοπή. Ας είμαστε λοιπόν προσεκτικοί! Να μην αναβάλλουμε τη μετάνοιά μας, διότι μετά τον θάνατο δεν θα υπάρχει πλέον δυνατότητα συγχώρησης.

ΣΧΕΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- «Γιατί να εξομολογηθώ; Αφού μπορεί να επαναλάβω τα ίδια!»

Το σκεπτικό αυτό είναι λανθασμένο. Με την ίδια λογική, ούτε στον γιατρό θα πρέπει να πηγαίνουμε όταν αρρωσταίνουμε, αφού κάποτε θα ξανα-αρρωστήσουμε, αλλά ούτε και θα πρέπει να πλενόμαστε, αφού πάλι θα λερωθούμε. Έτσι και με την Εξομολόγηση που είναι το λουτρό της ψυχής. Κάθε φορά που εξομολογούμαστε με μετάνοια ο Θεός συγχωρεί τις αμαρτίες μας, έστω κι αν από αδυναμία τις επαναλάβουμε. Αυτή τη διαδικασία θα πρέπει να την ακολουθούμε μέχρι το τέλος της ζωής μας. Μετά από κάθε πτώση να μετανοούμε, να σηκωνόμαστε και να συνεχίζουμε τον αγώνα μας, με απώτερο στόχο τον περιορισμό και την εξάλειψη των αμαρτιών μας. Αναμφισβήτητα, Εκείνος που μας είπε να συγχωρούμε απείρως τους άλλους (Ματθ. 18,21), είναι διατεθειμένος να συγχωρεί κι εμάς κάθε φορά που αμαρτάνουμε και μετανοούμε.

- «Πόσο συχνά χρειάζεται να εξομολογούμαστε;»

Καλό είναι να προσερχόμαστε τακτικά στο Μυστήριο της ιεράς Εξομολόγησης, ώστε μαζί με την άφεση των αμαρτιών μας να λαμβάνουμε και ενίσχυση στον πνευματικό μας αγώνα. Ο Πνευματικός μας, τον οποίο μπορούμε ελεύθερα να επιλέξουμε θα μας υποδείξει τη συχνότητα. Επιπλέον, θα μας δώσει συμβουλές και κατευθύνσεις στην πνευματική μας ζωή, τις οποίες και θα πρέπει να ακολουθήσουμε.

✠ «Τί ωφέλεια έχουμε όταν πηγαίνουμε στον γιατρό, αλλά δεν ακολουθούμε τις οδηγίες του;» (Άγιος Άνθιμος της Χίου).

Αγαπητοί αδελφοί, ο Θεός χαίρεται με τη μετάνοιά μας: «Σας βεβαιώνω πως θα γίνει χαρά στον ουρανό για τη μετάνοια ενός αμαρτωλού» (Λουκ. 15,7). Αλλά θα έχουμε κι εμείς χαρά, διότι θα νιώθουμε την ψυχή μας ανάλαφρη και θα μπορούμε να κοινωνούμε ακατακρίτως το Άγιο Σώμα και Αίμα του Κυρίου μας. Έτσι, θα είμαστε ενωμένοι με τον Θεό σε μια κοινωνία αγάπης, χαράς και ευφροσύνης και στην παρούσα ζωή, αλλά και στην Αιώνια!

«Το να αμαρτάνει κανείς είναι ανθρώπινο,
το να εμμένει όμως στην αμαρτία είναι σατανικό!»

(Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος)